

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 18. 3. 2019

Število objav: 10

Internet: 5

Tisk: 5

Spremljane teme:

Inženirska dejavnost, ...: 0

Inženirska zbornica ...: 0

Barbara Škraba Flis: 0

Gradbeni zakon: 1

Zakon o ... načrtovanju: 0

Zakon o ... arhitektih: 0

Gradbena parcela: 3

Evidenca stavbnih zemljišč: 2

Svetovni gradbeni forum 2019: 0

Gradbeništvo, graditev: 5

Internet	Naslov	Namesto stanovanj le kup gradbenih odpadkov		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Svet24.si; 402.586, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 17. 3. 2019		
Stran v zbirki: 8	Avtor	Žiga Kariž		
	Teme	Gradbena parcela		
Povzetek	...skladom RS (SSRS) in družbo Rafael ustavila gradnja dolgo pričakovane stanovanjske soseske Novo Brdo. Gradnja bi se morala začeti že oktobra, toda na gradbeni parceli ni več strojev, delavcev in tovarnjakov. Dela stojijo, da tam poteka največji javni stanovanjski gradbeni projekt, pa opozarja le razrito zemljišče in...			

Internet	Naslov	Zazidljive parcele v Ljubljani Gurs vrednoti na nekaj tisočakov		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Dnevnik.si; 253.706, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 18. 3. 2019		
Stran v zbirki: 13	Avtor	Peter Pahor		
	Teme	Evidenca stavbnih zemljišč		
Povzetek	...nesmiselna Ob tako katastrofalnem stanju v nepremičninskih evidencah je pravzaprav težko razumeti, kako si je katera koli vlada sploh upala napovedati uvedbo davka na nepremičnine. Pred časom smo v Dnevniku opozorili tudi na manjkajočo evidenco zemljišč pod javnimi cestami in železnicami, ki bi po logiki morala biti ocenjena nižje...			

Tisk	Naslov	Eksistenca mladih ni v njihovih rokah		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Delo; 141.000, Slovenija	Stran: 3	Površina: 728 cm ²
	Rubrika, Datum	Aktualno; 18. 3. 2019		
Stran v zbirki: 15	Avtor	Nataša Čepar, Simona Fajfar, Polona Malovrh		
	Teme	Gradbena parcela		
Povzetek	...subvencioniranjem stroškov obresti pri najemu stanovanjskega posojila, kar pomeni pomoč v vrednosti do 500 evrov, v Črni ponujajo komunalno opremljene gradbene parcele za okrog deset tisočakov. Matičič dodaja, da številni odhajajo tudi zaradi osebnih izzivov, ki jih v tujini lažje uresničijo: »Tako kot razlogi za zapustitev...			

Tisk	Naslov	Manj zamujanja s plačili		
Zaporedna št. 4	Medij; Doseg	Dnevnik; 98.000, Slovenija	Stran: 5	Površina: 58 cm ²
	Rubrika, Datum	Poslovni Dnevnik; 18. 3. 2019		
Stran v zbirki: 16	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...spustila že blizu 4000. Lani se je zmanjšala tudi pod to številko. Največ plačilno nesposobnih pravnih oseb in podjetnikov sodi v področje trgovine in gradbeništva . Sledijo področje strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti, predelovalne dejavnosti ter gostinstvo, ugotavljajo na agenciji za javnopravne evidence...			

Tisk	Naslov	Zazidljive parcele v Ljubljani Gurs vrednoti na nekaj tisočakov		
Zaporedna št. 5	Medij; Doseg	Dnevnik; 98.000, Slovenija	Stran: 9	Površina: 957 cm ²
	Rubrika, Datum	Ljubljana in okolica; 18. 3. 2019		
Stran v zbirki: 18	Avtor	Peter Pahor		
	Teme	Evidenca stavbnih zemljišč		
Povzetek	...kjer obljublajo, da bo nove vrednosti zemljišč geodetska uprava pripravila avgusta. Dobre ocene vrednosti šele leta 2025 Hkrati se bo začel tudi projekt evidence stavbnih zemljišč , kjer bodo najprej popisana pozidana in ob tem še nepozidana stavbna zemljišča, nato pa bodo slednjim pripisali tako imenovane razvojne stopnje glede na...			

Internet	Naslov	Namesto stanovanj le kup gradbenih odpadkov		
Zaporedna št. 6	Medij; Doseg	Times.si; 61.010, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 17. 3. 2019		
Stran v zbirki: 21	Avtor	Žiga Kariž		
	Teme	Gradbena parcela		
Povzetek	...skladom RS (SSRS) in družbo Rafael ustavila gradnja dolgo pričakovane stanovanjske soseske Novo Brdo. Gradnja bi se morala začeti že oktobra, toda na gradbeni parceli ni več strojev, delavcev in tovarnjakov. Dela stojijo, da tam poteka največji javni stanovanjski gradbeni projekt, pa opozarja le razrito zemljišče in...			

Tisk	Naslov	V SLOVENIJI SKORAJ NIHČE NOČE BITI GRADBENIK		
Zaporedna št. 7	Medij; Doseg	Večer - Kvadrati; 46.000, Slovenija	Stran: 21	Površina: 378 cm ²
	Rubrika, Datum	Priloga Kvadrati; 18. 3. 2019		
Stran v zbirki: 23	Avtor	S. A. V.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...V SLOVENIJI SKORAJ NIHČE NOČE BITI GRADBENIK Morebiti je kriva zadnja kriza, a gradbeništvo je ta čas že na dobri poti okrevanja, saj projektov ne manjka, primanjkuje pa usposobljenih gradbenih delavcev. Na nedavni okrogli mizi Obrtnopodjetniške...			

Tisk	Naslov	Za sendvič se odstopi, za vse, kar je več, pa se izgovarja		
Zaporedna št. 8	Medij; Doseg	Reporter; 24.000, Slovenija	Stran: 44	Površina: 2.816 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 18. 3. 2019		
Stran v zbirki: 29	Avtor	Igor Kršinar		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...so Milan Kučan, Gregor Golobič, Janez Zemljarič, Janez Kocijančič? To je spet vprašanje za tiste, ki so na oblasti. Na Dobro državo pa ne vplivajo. V gradbeništvo je čedalje večji akter Stojan Petrič, ki lastniško obvladuje časopisno hišo Delo. Je tudi vplivni član Foruma 21. Ali je vpliven in močan zaradi politične...			

Internet	Naslov	Jože Mlakar: Podnebna stavka – o čem že?		
Zaporedna št. 9	Medij; Doseg	Casnik.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 17. 3. 2019		
Stran v zbirki: 32	Avtor	Jože Mlakar		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...koncentracija omili hude posledice zaradi morebitne nenadne ohlavitve ali celo nove ledene dobe. Skoraj gotovo se v prihodnosti ne bo mogoče izogniti graditvi jedrskih elektrarn, seveda bolj učinkovitih in varnih. Zaradi splošnega in organiziranega odpora je zastal razvoj na tem področju in je zato izpadla že...			

Internet	Naslov	Franci Kepa: Nova gradbena zakonodaja z nerazumnimi zahtevami tudi na področju gradnje rastlinjakov		
Zaporedna št. 10	Medij; Doseg	Sds.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 17. 3. 2019		
Stran v zbirki: 35	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeni zakon , Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...uvrsti tudi rastlinjake. Poslanec SDS Franci Kepa je na ministra za okolje in prostor v odstopu Jureta Lebna naslovil pisno poslansko pobudo v zvezi z graditvijo rastlinjakov. Celotno poslansko pobudo objavljamo v nadaljevanju. Spoštovani, številni slovenski kmetje opozarjajo na negativne posledice spremembe gradbene...			

Žiga Kariž

Namesto stanovanj le kup gradbenih odpadkov

0

17. Mar 2019,
17:15

Deli na:

Facebook

Twitter

Kar 13 metrov visok hrib je nastal ob gradbišču največjega javnega stanovanjskega projekta. Stanovalce skrbi, da so tam škodljive snovi, opozarjajo tudi na bližino vodnega zajetja.

Območje Novo Brdo, na katerem bi morali že pričeti z gradbenimi deli.

Deponijo smo si ogledali tudi sami in nismo opazili nevarnih odpadkov, na katere so nas opozorili bralci.

V začetku februarja se je zaradi spora med Stanovanjskim skladom RS (SSRS) in družbo Rafael ustavila gradnja dolgo pričakovane stanovanjske soseske Novo Brdo. Gradnja bi se morala začeti že oktobra, toda na **gradbeni parceli** ni več strojev, delavcev in tovornjakov. Dela stojijo, da tam poteka največji javni stanovanjski gradbeni projekt, pa opozarja le razrito zemljišče in ogromen 13 metrov visok kup zemlje na bližnji parceli.

Mihael Korsika

Gradbišče Brdo

Na meji vodnega zajetja

Na nas so se obrnili zaskrbljeni občani in nas opozorili, da je v času izkopa gradbene jame Novo Brdo E2 in E3 v neposredni bližini gradbišča nastala obsežna deponija izkopane zemlje. »*Lastnik parcel, na katerih je nastala deponija, je resda SSRS, vendar dotične parcele niso vključene v izdani gradbeni dovoljenji za zemeljska dela soseske Novo Brdo,*« so zapisali v opozorilo in dodali: »*Sama deponija je izjemno obsežna – na njeni lokaciji je nastal popolnoma nov hrib, ki na eni strani le v razdalji nekaj metrov meji na Vodovarstveno območje vodarne Brest. Poleg tega ne samo, da deponija ne vključuje le izkopane zemlje, ampak so vmes naneseni tudi najrazličnejši odpadki – med katerimi so najbolj sporni ostanki azbestnih strešnikov.*«

Deponija začasna

Na stanovanjskem skladu pojasnjujejo, da gre zgolj za začasno deponijo, glede katere se ni treba opredeljevati v gradbenem dovoljenju. Kot pravijo, bo ureditev deponije potekala v sklopu nadaljevanja del. Material naj bi uporabili pri zasipih oziroma ga bo moral novi izvajalec del odpeljati na trajno deponijo. Odvoz naj bi se začel, takoj ko bo podpisana pogodba z novim izvajalcem, tega pa naj bi izbrali v kratkem, saj je razpis po besedah SSRS že v pripravi.

Novo Brdo

Projekt, v okviru katerega naj bi bilo zgrajenih okoli 500 najemnih stanovanj, naj bi bil zaključen leta 2021, a se je zapletlo že na začetku. Glede na načrtane roke bi moralo podjetje Rafael pripravljala dela končati do konca julija 2018, oktobra pa bi se že morala začeti gradnja. Projekt je tako zdaj spet na začetku

Hrib spora

Nastala gora zemljine je tudi razlog, da je SSRS prekinil pogodbo s prvotno izbranim podjetjem Rafael. V pogodbi je bilo namreč določeno, da bi morali izkopano zemljino odpeljati na deponijo. A v sevniškem gradbenem podjetju so povedali, da se je med izkopom izkazalo, da je večinski del ostankov zemeljskega izkopa glin in prod. Oba pa sta v skladu z zakonom o rudarstvu nekovinski mineralni surovini, in ne gradbena odpadka. Zato naj bi po mnenju podjetja Rafael za izkop potrebovali koncesijo. Ker SSRS koncesije ni želel pridobiti, so izkopan material navozili na omenjeno začasno deponijo, nato pa dela ustavili in na koncu gradbišče zapustili. Ker je SSRS ob prekinitvi napovedal unovčenje bančne garancije, bo zgodba epilog zagotovo dobila na sodišču. Zanimivo pa bo videti novo razpisno dokumentacijo. Če bo vsebovala določilo, da mora novi izvajalec poskrbeti za koncesijo za izkop, bo to pomenilo tudi priznanje krivde za nastalo situacijo.

Projekt naj bi bil zaključen leta 2021, a se je zapletlo že na začetku.

Dnevnik.si

NEPREMIČNINE

Peter Pahor

18. marec 2019

18. marec 2019 0:00

Zazidljive parcele v Ljubljani Gurs vrednoti na nekaj tisočakov

Ocenjene vrednosti stavbnih zemljišč v nepremičninskih evidencah Geodetske uprave RS so lahko tudi stokrat nižje od njihovih tržnih cen. Če bi v tem trenutku uvedli nepremičninski davek, bi bila zaradi tega država ob milijone evrov. Odstopanja naj bi popravili do sredine poletja.

Ocenjene vrednosti stavbnih zemljišč v nepremičninskih evidencah cen. (Foto: Bojan Velikonja)

Štiri leta po tistem, ko smo v *Dnevniku* opozorili na velika odstopanja med tržnimi cenami zemljišč in njihovimi ocenjenimi vrednostmi v nepremičninskih evidencah geodetske uprave, se stanje še vedno ni popravilo.

NAJNOVEJŠE

Nočna mora

6 min

Največje odkritje v zdravstvu po penicilinu

18 min

Dekorativni dodatki naredijo iz hiše dom

19 min

A1 KOMBO LITE: Paketi z internetom in televizijo tudi pri vas.

20 min

Zasebnost v javnem zdravstvu

20 min

Ni razočaral

21 min

Tudi pri teku se je treba ogreti in ohladiti

21 min

Vse objave

Večino zazidljivih zemljišč v Ljubljani, na katerih bi bilo mogoče postaviti recimo hišo, geodetska uprava ocenjuje le na nekaj tisočakov, medtem ko v večini primerov tržna cena takega zemljišča presega sto tisočakov. Zato v nasprotju z ocenjenimi vrednostmi za stanovanja in hiše, ki vsaj približno ustrezajo realnosti, ocen vrednosti stavbnih zemljišč pravzaprav nihče ne jemlje resno, kar nam je potrdilo več nepremičninskih agentov. V tem trenutku je to pravzaprav edini problem, ob uvedbi nepremičninskega davka pa bi lahko državi zaradi podcenjenosti zemljišč iz rok spolzelo na milijone evrov.

S takimi evidencami je uvedba davka nesmiselna

Ob tako katastrofalnem stanju v nepremičninskih evidencah je pravzaprav težko razumeti, kako si je katera koli vlada sploh upala napovedati uvedbo **davka na nepremičnine**. Pred časom smo v *Dnevniku* opozorili tudi na manjkajočo evidenco zemljišč pod javnimi cestami in železnicami, ki bi po logiki morala biti ocenjena nižje kot denimo obdelovalne ali zazidljive površine. Poleg tega je na tisoče predvsem občinskih cest še vedno speljanih po zasebnih zemljiščih, morebitna uvedba nepremičninskega davka v prihodnjih letih pa bi lahko te lastnike dodatno prizadela.

Slabih evidenc so lahko veseli lastnikov dragocenih zazidljivih zemljišč, ki v Ljubljani dosegajo vse bolj astronomske vrednosti, geodetska uprava pa jih vrednoti praktično na drobiž. Septembra 2016 je recimo Mestna občina Ljubljana podjetju MM SVTK v Rožni dolini na območju nekdanjega Habjanovega bajerja prodala 9900 kvadratnih metrov veliko zemljišče za slabih 3,3 milijona evrov, medtem ko geodetska uprava to zemljišče vrednoti na pičlih 38.000. Podobnih primerov po Ljubljani je nešteto, čeprav bi na geodetski upravi radi prikazali, da stanje ni tako skrb vzbujajoče.

Na ministrstvu so brez potrebe zapletli sistem

Ko smo odgovorne na okoljskem ministrstvu in geodetski upravi, ki jo trenutno vodi Tomaž Petek, leta 2015 prvič opozorili na pomanjkljive evidence, so za zmedo okrivili občine, ki naj jim ne bi sporočale podatkov o namembnosti zemljišč. Na ljubljanskem oddelku za urejanje prostora so očitek takrat zavrnili in dejali, da geodetski upravi podatke o namenski rabi prostora pošiljajo ob vsaki spremembi občinskega prostorskega načrta in tudi na zahtevo posameznega organa.

A s podatkom o namenski rabi si na geodetski upravi v resnici niso mogli veliko pomagati, saj so na ministrstvu za okolje in prostor pri pripravi zakona o množičnem vrednotenju nepremičnin, ki je bil sprejet maja 2006, presodili, da podatek o tem, da gre po namenski rabi za stavbno zemljišče, ni dovolj, saj lahko za posamezna zemljišča veljajo omejitve (poplavna varnost, geološke omejitve, so že pozidana ipd.), ki ne dovoljujejo gradnje. Zato so v zakonu opredelil posebno skupino stavbnih zemljišč – tako imenovana zemljišča za gradnjo stavb. A tega podatka ni bilo v nobeni javni evidenci, na ministrstvu pa so pričakovali, da bodo te podatke vestno in redno sporočale občine.

»To nalogo so izvrševale zelo raznoliko. Nekatere so kot take označile le nekaj parcel, nekatere skoraj celotno območje občine. Posledica je bila, da so bila stavbna zemljišča, in posebej zazidljiva stavbna zemljišča, marsikje (tudi v Ljubljani) dejansko podcenjena glede na njihovo tržno vrednost,« danes ugotavljajo na ministrstvu za okolje in prostor.

Ker tako podrobnih podatkov o stavbnih zemljiščih, kot so si jih zamislili v zakonu, na ministrstvu niso imeli, so se odločili, da bodo stavbna zemljišča vrednotili po dejanski rabi. Konkretno to pomeni, da so stavbno zemljišče v središču Ljubljane, kjer bi lahko lastnik zgradil

stolpnico, zaradi pomanjkljivih podatkov raje ovrednotili, kot da bi šlo za navaden travnik. Takšno nesmiselno rešitev bo po zagotovilih ministrstva odpravil novi zakon o množičnem vrednotenju nepremičnin, ki je začel veljati januarja lani.

»Po novem se bodo vsa stavbna zemljišča dosledno vrednotila po svoji namenski rabi in ne več po dejanski rabi. Glede razlikovanja samih stavbnih zemljišč se bodo uporabile sistemske rešitve glede razvojnih stopenj stavbnih zemljišč, ki bodo določene z zakonom o urejanju prostora,« pravijo na ministrstvu, kjer obljublajo, da bo nove vrednosti zemljišč geodetska uprava pripravila avgusta.

Dobre ocene vrednosti šele leta 2025

Hkrati se bo začel tudi projekt **evidence stavbnih zemljišč**, kjer bodo najprej popisana pozidana in ob tem še nepozidana stavbna zemljišča, nato pa bodo slednjim pripisali tako imenovane razvojne stopnje glede na njihovo urejenost s prostorskimi akti, preskrbljenost s komunalno opremo in obremenjenost z različnimi javnopravnimi režimi. »Zakon o urejanju prostora zato predvideva, da bo v prvi fazi, to je do leta 2021, pripravljen predlog pozidanih in nepozidanih zemljišč, nato pa na občinski ravni sledi določanje razvojnih stopenj stavbnih zemljišč, ki bo končano do leta 2025,« načrtujejo na ministrstvu.

Slovarček

Dejanska raba zemljišča

Odraža stanje na terenu, govorimo lahko recimo o kmetijskih površinah, gozdu ali pozidanem zemljišču. Ta raba pa ne pove nič o tem, kaj se sme ali ne sme na takem zemljišču graditi, zato je slab podatek za

oceno vrednosti zemljišča. V evidencah jo lahko spremenimo le, če je prišlo do spremembe stanja v naravi.

Namenska raba zemljišča

Je načrtovana raba, ki je opredeljena v prostorskih načrtih občine. Ti določajo, kaj je mogoče graditi na posameznih zemljiščih, zato je ta podatek dober za oceno vrednosti zemljišča. Za spreminjanje namenske rabe je pristojna izključno občina, kjer leži zemljišče, ne pa geodetska uprava.

Območja stavbnih zemljišč So ena od več vrst osnovne namenske rabe, ki zajema od območij stanovanj, centralnih dejavnosti (trgovske, poslovne, storitvene, upravne, stanovanjske, vzgojne in podobne dejavnosti), proizvodnih dejavnosti do območij s prometno, energetske, komunalno in drugo infrastrukturo. Prav zaradi tako širokega spektra podrobnejših namenskih rab je težko samo na podlagi podatka, da gre za območje stavbnih zemljišč, oceniti vrednost zemljišča, saj je na primer zemljišče za gradnjo stanovanj neprimerno več vredno od zemljišča, namenjenega recimo gradnji prometne infrastrukture.

Eksistenca mladih ni v njihovih rokah

Pomoč mladim družinam

Občine pri ukrepih niso ravno izvirne, največja težava so stanovanja in brezposelnost

LJUBLJANA – Občine se različno zavedajo pomena mladih za lokalno okolje. Tiste, ki si jih želijo zadržati, jim dodeljujejo namensko najemna stanovanja, urejena gradbena zemljišča, uvajajo spodbude za reševanje prvega stanovanjskega vprašanja, subvencionirajo najemnine, stanovanjske kredite, komunalni prispevek, obrestno mero za stanovanjski kredit ... Druge se z mladimi le pogovarjajo o težavah.

POLONA MALOVRH, NATAŠA ČEPAR, SIMONA FAJFAR

Pri vrstah pomoči za mlade občine niso ravno izvirne, bolj se razlikujejo po višini pomoči. Veliko jih ponuja pomoč novorojenčcem, ugodnosti ob vpisu v vrtce, denarno pomoč ob vpisu otrok v šolo, ponujajo opravljanje pripravništva v službah občinske uprave, nekatere finančno spodbujajo samozaposlovanje mladih, le tu in tam katera subvencionira prvo redno pogodbeno zaposlitev mladih. Jaka Matičič, podpredsednik Mladinskega sveta Slovenije, ugotavlja, da je največja težava slovenskih mladih pomanjkanje ustreznih stanovanj: »Zato mlade družine pogosto živijo v stanovanjih z visoko tržno najemnino, za katero porabijo velik del prihodka, ali so primorane ostati pri starših.« Nenehen boj za preživetje in razmišljanje o tem, kako plačati položnice, marsikoga prisili, dodaja Matičič, da si poišče boljše življenje v tujini. Iz države se na leto odseli okrog 8000 ljudi, večinoma mladih.

Problematika izseljevanja – ne le zaradi slabih bivanjskih razmer, temveč zlasti zaradi bližine Avstrije – je zelo očitna na Koroškem. Na Ravnah poskušajo mlade zadržati s subvencioniranjem stroškov obresti pri najemu stanovanjskega posojila, kar pomeni pomoč v vrednosti do 500 evrov, v Črni ponujajo komunalno opremljene gradbene parcele za okrog deset tisočakov. Matičič dodaja, da številni odhajajo tudi zaradi osebnih izzivov, ki jih v tujini lažje uresničijo: »Tako kot razlogi za zapustitev domovine so različni tudi razlogi, zakaj se mladi odločajo

za rojstvo otrok. Nekateri si želijo prej ustvariti kariero, drugi dostojen življenjski standard, ki ga bodo lahko zagotavljali otrokom, tretji so življenje brez otrok vzeli kot način življenja.« In rešitev? »Ne glede na različne želje mladih si mora država prizadevati, da mladim ustvari okolje, iz katerega ne bodo odhajali zaradi eksistenčnih razlogov. Rešitev so višje plače, manjši življenjski stroški, urejeno stanovanjsko področje. Na lokalni ravni pa je naloga občin, da prepoznajo specifične okolja in potrebe, ki jih imajo mlade družine, čemur je treba prilagoditi lokalne ukrepe,« pravi Matičič.

Od konkretnih ukrepov do toplega stiska roke

Novo mesto se je precej konkretno lotilo reševanja težav mladih: od enotnega popusta za starše vrtčevskih otrok do cene, nižje za en dohodkovni razred, za tiste, katerih starši imajo stanovanjski kredit; to ugodnost pozna le še Ljubljana. Za ugodnosti, vezane na cene vrtcev, so v rebalansu letošnjega proračuna Novomeščani namenili 405 tisočakov. Mladim do 35. leta, ki gradijo hišo ali prenavljajo objekt na območju občine, je na voljo razpis za reševanje prvega stanovanjskega problema, in sicer 1000 evrov na enoto. V dveh letih so mladim namenili 17.000 evrov. V starem mestnem jedru bo predvidoma do leta 2020 na voljo še 17 stanovanj, investicija bo kar 2,5-milijunska ...

Pet tisočakov za komunalni prispevek

V Krškem mladim družinam subvencionirajo komunalni prispevek tudi 88-odstotno in z največ 2400 evri sofinancirajo upravičene stroške individualnih hišnih priključkov in malih čistilnih naprav za komunalne odpadne vode. Samo za sofinanciranje dodatnih olajšav za otroke v vrtcih je občina lani namenila dobrih 920 tisočakov. Komunalni prispevek mladim subvencionirajo 40-, mladim družinam pa 50-odstotno v Hajdini. Lani je subvencija znašala 5000 evrov. Župan Stanko Glažar je potrdil povečan trend priseljevanja v občino. Glede na to, da je nov pro-

storski akt z veliko novimi gradbenimi parcelami v zaključni fazi, pa zaradi povečanega zanimanja predvidevajo tudi povišanje postavke.

Tisočak za novorojenca

Enkratna denarna pomoč novorojenim v večini občin znaša nekaj stotakov, najbolj radodarni so v Moravskih Toplicah, kjer od leta 2011 politiko rojstev spodbujajo z rekordnimi tisoč evri za vsakega novorojenega. Lani so našteali 78 rojstev, kar je po besedah župana Alojza Glavača več od dosedanjega povprečja: »Zaradi velikosti in razpršene poselitve nimamo organizirane neprofitne gradnje in tisočak za novega družinskega člana je edina oblika, s katero lahko pomagamo mladim družinam.«

Pomlajevanje Moravske doline

Že nekaj let pomlajevanje občine opažajo tudi v Moravčah, povprečna starost prebivalcev je 38,5 leta ali skoraj štiri leta manj od slovenskega povprečja. Župan Milan Balazic pravi, da je prebivalstvo občine v zadnjih desetih letih naraslo od okrog 4200 na 5600 ljudi: »Priseljujejo se mlade družine iz Ljubljane in okolice, kupujejo parcele, hiše – navadno cenejše. Moravska dolina je privlačna zaradi bližine glavnega mesta in avtoceste. Nekaj pa je tudi starejših priseljencev, ki so vikende spremenili v stalna prebivališča.« Mlade družine se odločajo pretežno za novogradnje. »Torej gre za dobro situiran sloj,« dodaja.

V Izoli subvencionirajo varstvo otrok, ki niso vključeni v programe predšolske vzgoje v vrtcih, s sto evri na mesec, oddajanje neprofitnih stanovanj v najem pa spada med primere dobre prakse v naših občinah. Tudi v Kopru bo v kratkem neprofitno stanovanje v najem dobilo 80 mladih družin – zaradi dodatnih točk, ki na razpisih veljajo zanje.

Številne občine ponujajo pomoč novorojencem, ob vpisu v vrtec ...

Problematika izseljevanja, zaradi Avstrije, je najbolj pereča na Koroškem.

Enkratni znesek za novorojenca je najvišji v Moravskih Toplicah.

V Krškem subvencionirajo komunalni prispevek tudi 88-odstotno.

Mladi v Sloveniji

309.000 (15 %)

Slovencev je starih od 15 do 29 let

15.650 (12 %)

mladih je brezposelnih

126.700

mladih je delovno aktivnih

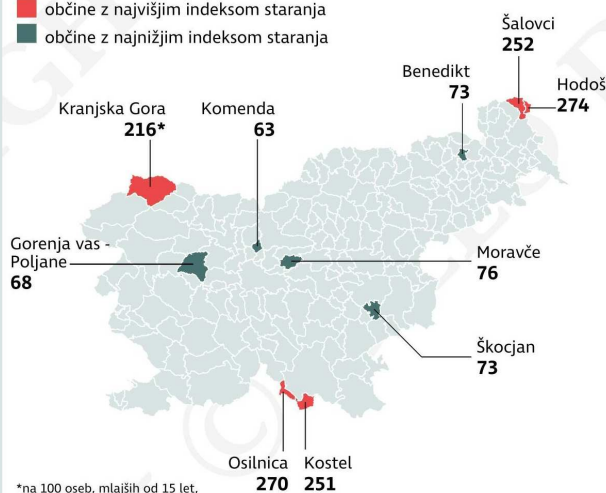
8600

oseb, večinoma mladih, je leta 2016 zapustilo Slovenijo

INDEKS STARANJA

razmerje med številom oseb, starih najmanj 65 let, in številom oseb, mlajših od 15 let

■ občine z najvišjim indeksom staranja
■ občine z najnižjim indeksom staranja

STAROST MLADIH OB ODESELITVI OD STARŠEV (v letih)

MLADI, STARI 15-29 LET, V SKUPNEM GOSPODINJSTVU (v odstotkih)

Vir: Surs, Eurostat DELO

Zaradi dobrih prometnih povezav in bližine Ljubljane se veliko mladih družin seli v Moravče.
FOTO LEON VIDIC

Manj zamujanja s plačili

V lanskem letu se je nadaljeval trend upadanja števila zamudnikov pri poravnavanju svojih obveznosti. Leta 2013 je denimo za več kot pet dni zamujalo s

plačilom obveznosti v povprečju več kot 7000 podjetij na mesec, leta 2015 je ta številka padla pod 5500, leta 2017 se je spustila že blizu 4000. Lani se je zmanjšala tudi pod to številko. Največ plačilno nesposobnih pravnih oseb in podjetnikov sodi v področje trgovine in **gradbeništva**. Sledijo področje strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti, predelovalne dejavnosti ter gostinstvo, ugotavljajo na agenciji za javnopravne evidence in storitve.

NEPREMIČNINE

Zazidljive parcele v Ljubljani Gurs vrednoti na nekaj tisočakov

➤ Nadaljevanje s strani 1

Slabih evidenc so lahko veseli lastniki dragocenih zazidljivih zemljišč, ki v Ljubljani dosegajo vse bolj astronomске vrednosti, geodetska uprava pa jih vrednoti praktično na drobiž. Septembra 2016 je recimo Mestna občina Ljubljana podjetju MM SVTK v Rožni dolini na območju nekdanjega Habjanovega bajerja prodala 9900 kvadratnih metrov veliko zemljišče za slabih 3,3 milijona evrov, medtem ko geodetska uprava to zemljišče vrednoti na pičlih 38.000. Podobnih primerov po Ljubljani je nešteto, čeprav bi na geodetski upravi radi prikazali, da stanje ni tako skrb vzbujajoče.

Na ministrstvu so brez potrebe zapletli sistem

Ko smo odgovorne na okoljskem ministrstvu in geodetski upravi, ki jo trenutno vodi Tomaž Petek, leta 2015 prvič opozorili na pomanjkljive evidence, so za zmedo okrivili občine, ki naj jim ne bi sporočale podatkov o namembnosti zemljišč. Na ljubljanskem oddelku za urejanje prostora so očitek takrat zavrnili in dejali, da geodetski upravi podatke o namenski rabi prostora pošiljajo ob vsaki spremembi občinskega prostorskega načrta in tudi na zahtevo posameznega organa.

A s podatkom o namenski rabi si na geodetski upravi v resnici niso mogli veliko pomagati, saj so na ministrstvu za okolje in prostor pri pripravi zakona o množičnem vrednotenju nepremičnin, ki je bil sprejet maja 2006, presodili, da podatek o tem, da gre po namenski rabi za stavbno zemljišče, ni dovolj, saj lahko za posamezna zemljišča veljajo omejitve (poplavna varnost, geološke omejitve, so že pozidana ipd.), ki ne dovoljujejo gradnje. Zato so v zakonu opredelil posebno skupino stavbnih zemljišč – tako imenovana zemljišča za gradnjo stavb. A tega podatka ni bilo v nobeni javni evidenci, na ministrstvu pa so pričakovali, da bodo te podatke vestno in redno spo-

ročale občine.

»To nalogo so izvrševale zelo raznoliko. Nekatere so kot take označile le nekaj parcel, nekatere skoraj celotno območje občine. Posledica je bila, da so bila stavbna zemljišča, in posebej zazidljiva stavbna zemljišča, marsikje (tudi v Ljubljani) dejansko podcenjena glede na njihovo tržno vrednost,« danes ugotavljajo na ministrstvu za okolje in prostor.

Ker tako podrobnih podatkov o stavbnih zemljiščih, kot so si jih zamislili v zakonu, na ministrstvu niso imeli, so se odločili, da bodo stavbna zemljišča vrednotili po dejanski rabi. Konkretno to pomeni, da so stavbna zemljišča v središču Ljubljane, kjer bi lahko lastnik zgradil stolpnico, zaradi pomanjkljivih podatkov raje ovrednotili, kot da bi šlo za navaden travnik. Takšno nesmiselno rešitev bo po zagotovilih ministrstva odpravil novi zakon o množičnem vrednotenju nepremičnin, ki je začel veljati januarja lani.

»Po novem se bodo vsa stavbna zemljišča dosledno vrednotila po svoji namenski rabi in ne več po dejanski rabi. Glede razlikovanja samih stavbnih zemljišč se bodo uporabile sistemske rešitve glede razvojnih stopenj stavbnih zemljišč, ki bodo določene z zakonom o urejanju prostora,« pravijo na ministrstvu, kjer obljublajo, da bo nove vrednosti zemljišč geodetska uprava pripravi avgusta.

Dobre ocene vrednosti šele leta 2025

Hkrati se bo začel tudi projekt **evidence stavbnih zemljišč**, kjer bodo najprej popisana pozidana in ob tem še nepozidana stavbna zemljišča, nato pa bodo slednjim pripisali tako imenovane razvojne stopnje glede na njihovo urejenost s prostorskimi akti, preskrbljenost s komunalno opremo in obremenjenost z različnimi javnopravnimi režimi. »Zakon o urejanju prostora zato predvideva, da bo v prvi fazi, to je do leta 2021, pripravljen predlog pozidanih in nepozidanih zemljišč, nato pa na občinski ravni sledi določanje razvojnih stopenj stavbnih zemljišč, ki bo končano do leta 2025,« načrtujejo na ministrstvu. x

Peter Pahor

Po novem se bodo vsa stavbna zemljišča dosledno vrednotila po svoji namenski rabi in ne več po dejanski rabi. Pri razlikovanju stavbnih zemljišč se bodo uporabile sistemske rešitve glede razvojnih stopenj stavbnih zemljišč, ki bodo določene z zakonom o urejanju prostora.

Ministrstvo za okolje in prostor

Slovarček

Dejanska raba zemljišča

Odraža stanje na terenu, govorimo lahko recimo o kmetijskih površinah, gozdu ali pozidanem zemljišču. Ta raba pa ne pove nič o tem, kaj se sme ali ne sme na takem zemljišču graditi, zato je slab podatek za oceno vrednosti zemljišča. V evidencah jo lahko spremenimo le, če je prišlo do spremembe stanja v naravi.

Namenska raba zemljišča

Je načrtovana raba, ki je opredeljena v prostorskih načrtih občine. Ti določajo, kaj je mogoče graditi na posameznih zemljiščih, zato je ta podatek dober za oceno vrednosti zemljišča. Za spreminjanje namenske rabe je pristojna izključno občina, kjer leži zemljišče, ne pa geodetska uprava.

Območja stavbnih zemljišč

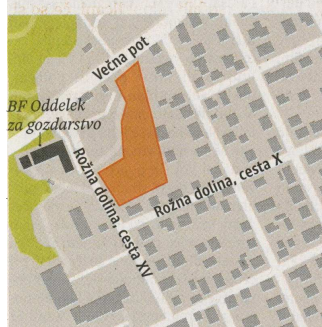
So ena od več vrst osnovne namenske rabe, ki zajema od območij stanovanj, centralnih dejavnosti (trgovske, poslovne, storitvene, upravne, stanovanjske, vzgojne in podobne dejavnosti), proizvodnih dejavnosti do območij s prometno, energetske, komunalno in drugo infrastrukturo. Prav zaradi tako širokega spektra podrobnejših namenskih rab je težko samo na podlagi podatka, da gre za območje stavbnih zemljišč, oceniti vrednost zemljišča, saj je na primer zemljišče za gradnjo stanovanj neprimerno več vredno od zemljišča, namenjenega recimo gradnji prometne infrastrukture.

Ocenjene vrednosti stavbnih zemljišč v nepremičninskih evidencah geodetske uprave so lahko tudi stokrat nižje od njihovih tržnih cen. Bojan Velikonja

Razlike med oceno vrednosti zemljišča geodetske uprave in prodajno ceno

PODATKI Gurs, lastni izračuni

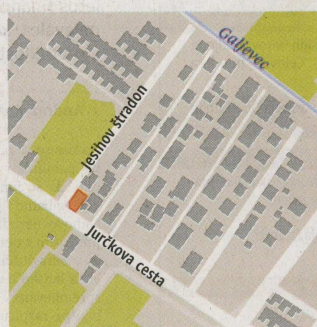
Rožna dolina 9900 m²
stanovanjske površine

OCENA GURSA 37.703,00 €
PRODAJNA CENA 3.267.000,00 €

Masarykova cesta 2818 m²
centralne dejavnosti

OCENA GURSA 92.994,00 €
PRODAJNA CENA 2.500.000,00 €

Jurčkova cesta 343 m²
stanovanjske površine

OCENA GURSA 6689,00 €
PRODAJNA CENA 85.750,00 €

Zaloška cesta 599 m²
centralne dejavnosti

OCENA GURSA 7997,00 €
PRODAJNA CENA 77.870,00 €

Žiga Kariž

Namesto stanovanj le kup gradbenih odpadkov

0	17. Mar 2019, 17:15	Posodobljeno: 19: 17.3.2019
---	------------------------	--------------------------------

Deli na:

Facebook

Twitter

Kar 13 metrov visok hrib je nastal ob gradbišču največjega javnega stanovanjskega projekta. Stanovalce skrbi, da so tam škodljive snovi, opozarjajo tudi na bližino vodnega zajetja.

Stanovanjski sklad RS

Območje Novo Brdo, na katerem bi morali že pričeti z gradbenimi deli.

V začetku februarja se je zaradi spora med Stanovanjskim skladom RS (SSRS) in družbo Rafael ustavila gradnja dolgo pričakovane stanovanjske soseske Novo Brdo. Gradnja bi se morala začeti že oktobra, toda na **gradbeni parceli** ni več strojev, delavcev in tovarnjakov. Dela stojijo, da tam poteka največji javni

Deponijo smo si ogledali tudi sami in nismo

stanovanjski gradbeni projekt, pa opozarja le razrito zemljišče in ogromen 13 metrov visok kup zemlje na bližnji parceli.

opazili nevarnih odpadkov, na katere so nas opozorili bralci.

Gradbišče Brdo

Mihael Korsika

Na meji vodnega zajetja

Na nas so se obrnili zaskrbljeni občani in nas opozorili, da je v času izkopa gradbene jame Novo Brdo E2 in E3 v neposredni bližini gradbišča nastala obsežna deponija izkopane zemlje. »Lastnik parcel, na katerih je nastala deponija, je resda SSRS, vendar dotične parcele niso vključene v izdani gradbeni dovoljenji za zemeljska dela soseske Novo Brdo,« so zapisali v opozorilo in dodali: »Sama deponija je izjemno obsežna – na njeni lokaciji je nastal popolnoma nov hrib, ki na eni strani le v razdalji nekaj metrov meji na Vodovarstveno območje vodarne Brest. Poleg tega ne samo, da deponija ne vključuje le izkopane zemlje, ampak so vmes naneseni tudi najrazličnejši odpadki – med katerimi so najbolj sporni ostanki azbestnih strešnikov.«

Deponija začasna

Na stanovanjskem skladu pojasnjujejo, da gre zgolj za začasno deponijo, glede katere se ni treba opredeljevati v gradbenem dovoljenju. Kot pravijo, bo ureditev deponije potekala v sklopu nadaljevanja del. Material naj bi uporabili pri zasipih oziroma ga bo moral novi izvajalec del odpeljati na trajno deponijo. Odvoz naj bi se začel, takoj ko bo podpisana pogodba z novim izvajalcem, tega pa naj bi izbrali v kratkem, saj je razpis po besedah SSRS že v pripravi.

Hrib spora

Nastala gora zemljine je tudi razlog, da je SSRS prekinil pogodbo s prvotno izbranim podjetjem Rafael. V pogodbi je bilo namreč določeno, da bi morali izkopano zemljinu odpeljati na deponijo. A v sevniškem gradbenem podjetju so povedali, da se je med izkopom izkazalo, da je večinski del ostankov zemeljskega izkopa glin in proda. Oba pa sta v skladu z zakonom o rudarstvu nekovinski mineralni surovini, in ne gradbenega odpadka. Zato naj bi po mnenju podjetja Rafael za izkop potrebovali koncesijo. Ker SSRS koncesije ni želel pridobiti, so izkopan material navozili na omenjeno začasno deponijo, nato pa dela ustavili in na koncu gradbišče zapustili. Ker je SSRS ob prekinitvi napovedal unovčenje bančne garancije, bo zgodba epilog zagotovo dobila na sodišču. Zanimivo pa bo videti novo razpisno dokumentacijo. Če bo

Novo Brdo Projekt, v okviru katerega naj bi bilo zgrajenih okoli 500 najemnih stanovanj, naj bi bil zaključen leta

vsebovala določilo, da mora novi izvajalec poskrbeti za koncesijo za izkop, bo to pomenilo tudi priznanje krivde za nastalo situacijo.

2021, a se je zapletlo že na začetku. Glede na začrtane roke bi moralo podjetje Rafael pripravljalna dela končati do konca julija 2018, oktobra pa bi se že morala začeti gradnja. Projekt je tako zdaj spet na začetku

Mihael Korsika

Projekt naj bi bil zaključen leta 2021, a se je zapletlo že na začetku.

V SLOVENIJI SKORAJ NIHČE NOČE BITI GRADBENIK

Morebiti je kriva zadnja kriza, a **gradbeništvo** je ta čas že na dobri poti okrevanja, saj projektov ne manjka, primanjkuje pa usposobljenih gradbenih delavcev.

Na nedavni okrogli mizi Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije (OZS) v Portorožu, ki je potekala v okviru strokovnega srečanja sekcije gradbincev pri zbornici, so se dotaknili v Sloveniji ta čas zelo perečega problema - pomanjkanja usposobljenega kadra v gradbenem sektorju. Čeprav se v Sloveniji gradi in je kriza že zdavnaj mimo, kar pomeni, da je dela dovolj, gradbena podjetja zamašijo gradbenike v Sloveniji. Na ta problem je opozoril tudi predsednik OZS **Branko Meh**: "V obrti in podjetništvu se že vrsto let soočamo s hudim pomanjkanjem usposobljenega kadra. Ponovno smo uvedli vajeniški sistem, vendar smo nad rezultati razočarani. Premalo mladih se odloča za vajeništvo. Tudi starši bi morali podpirati svoje otroke, ki se želijo poklicno izobraziti," je, kot so sporočili z zbornice, dejal Meh, ki sicer meni, da bi morala država znižati prispevke na plače, da bi delavci imeli dostojne plače.

Problem so prenizke plače

Da so prenizke plače največji problem in

slovenski gradbeni delavci po navadi delo poiščejo v zahodnih evropskih državah, kjer so veliko bolje plačani, kot bi bili doma, je opozoril tudi podpredsednik sekcije gradbincev pri OZS **Franč Meža**. Dejal je, da če bi želeli več kadra v **gradbeništvu**, bi moral delavec zaslužiti vsaj od 1000 do 1200 evrov. "Ta denar je težko zagotoviti, saj trg postavi ceno. To pomeni strošek za delodajalca okrog 2000 evrov," je še dejal Meža. Po njegovi oceni pri vpisu za gradbene poklice na dolgi rok še ne bo bistvene spremembe. "Sem zagovornik tega, da dobimo kader v lokalnem okolju. Država pa bi morala zagotoviti kontinuiteto infrastrukturnih projektov. Tako bi se tudi mladi v večji meri odločali za tovrstne poklice."

Vpis v šole se je prepolovil

Na to, da v Sloveniji med mladimi trenutno ne obstaja veliko zanimanja za gradbene poklice oziroma da so ti med manj priljubljenimi, je opozoril še **Gvido Jager**. Ravnatelj Srednje gradbene, geodetske in okoljevarstvene šole Ljubljana je pojasnil, da se je vpis

v šolo v zadnjih desetih letih prepolovil - če so bili v letu 2008 na šoli 903 dijaki, jih je danes le še 408.

Kljub temu Jager meni, da ima **gradbeništvo** v Sloveniji perspektivo in je stabilna dejavnost. "Potrebujemo pozitivno informacijo, da se splača graditi kariero v **gradbeništvu**," je še poudaril Jager, ki gradbencem svetuje, da uvedejo kadrovske štipendije in mladim sporočijo, da so vredni.

(SAV)

Deset odstotkov delavcev je tujcev

Med delovno aktivnimi v gradbeni panogi pri nas so tudi tujci, ti po pojasnilih **Anke Rode** z zavoda za zaposlovanje predstavljajo deset odstotkov vse delovno aktivne populacije. "Gradbeništvo med vsemi panogami potrebuje največ tujih delavcev, kar dokazuje tudi veliko število izdanih delovnih dovoljenj," je še dodala Rodetova.

DR. BOJAN DOBOVŠEK
predsednik stranke Dobra država

DOBRA
DRŽAVA

www.dobradrzava.si

Za sendvič se odstopi, za vse, kar je več, pa se izgovarjajo

IGOR KRŠINAR foto: PRIMOŽ LAVRE
igor.krsinar@reporter.si

Nekdanji poslanec Bojan Dobovšek je ob izstopu iz SMC takoj po prejšnjih volitvah opozarjal na sporna kadrovanja in korupcijska tveganja takratne vlade Mira Cerarja. Njegova opozorila so se izkazala za utemeljena, saj se v zvezi z delovanjem SMC v prejšnjem mandatu vrstijo afere kot po tekočem traku, ravnanje njihovih uslužbencev pa preiskuje kriminalistična policija. V intervjuju za Reporter komentira dogajanje v vladi Marjana Šarca, pogovarjali smo se tudi o lobijih, ki so ugrabili državo, spregovoril pa je še o svoji stranki Dobra država, ki bo nastopila tudi na evropskih volitvah.

REPORTER 45

Spomnite nas, zakaj ste izstopili iz SMC že takoj po prejšnjih volitvah?

Pri izstopu iz stranke sem opozoril na odstopanje od načel in obljub, danih pred volitvami. Začela so se sporna kadrovanja, ni se vedelo, kdo stoji za odločitvami glede vlade, ministrstev in drugih institucij. Jasno sem povedal, da se bo s takšno politiko in prakso doseženih 36 odstotkov na volitvah zrušilo kot hiša iz kart. In vse to se je zgodilo. Etičnost v politiki je postala zmerljivka. Žal se takrat na moja opozorila nihče ni odzval.

Iz stranke SMC so vam takrat očitali, da ste odšli zato, ker niste dobili ministrskega stolčka. Kaj se je dogajalo? Ste bili res hudo bolni in zato niste bili predlagani za ministra?

Takrat sem bil res bolan, ampak ne tako hudo, kot so hoteli prikazati. Kar se tiče očitkov, da sem odšel zaradi ministrskega položaja, je bila to tudi ena od strankinih medijskih diskreditacij. Mediji so spremljali krizne piarovske poteze stranke in niso preiskovali ozadja kadrovanj, na kar sem opozarjal. Takrat sem izjavil, da ne odstopam od svojih načel, tudi za ceno ministrskega stolčka ne, in da jim bo vse jasno, ko bodo videli ekipo. Izbira ljudi za položaje je namreč prvi signal, če se misli resno, saj je absurdno pričakovati, da bodo ljudje brez znanja lahko reševali kompleksne probleme. Zanimivo, da ni nihče problematiziral neprimernosti nekaterih oseb in ravnanj ter da so te zadeve aktualne šele zdaj po štirih letih. Informacije, ki so prišle v javnost zadnje tedne, dni, jasno kažejo, da je bilo vse znano že prej, na kar sem opozarjal tudi v parlamentu kot vodja skupine nepovezanih poslancev.

Če se je Leben izgovarjal na lobije, bi pričakoval, da bo jasno povedal, kdo in kako je nanj izvajal pritisk.

Kaj vas je najbolj zmotilo, kje ste videli zametke koruptivnih praks?

Najbolj me je zmotilo to, da je stranka odstopila od obljub, ki jih je dala pred volitvami. Tudi ekipa ni bila takšna, kot je bila sprva predstavljena. Stranka se je začela obnašati povsem nasprotno od programa, ki sem ga sooblikoval. Takoj sem opozoril na nesprejemljivo kadiriranje posameznikov, celo brez ustreznih referenc in izkušenj. Začelo se je sporno kadrovanje v državnih podjetjih, bankah, denar se je za različne projekte namenjal ne-transparentno, opozorila institucij se niso upoštevala. Ni se preiskovala in odkrivala odgovornost za bančno luknjo, kjer je bil tudi odpor do ustanovitve posebne preiskovane komisije v Državnem zboru. Vse sile so se vlagale v piarovski šov za medije, namesto v reševanje dejanskih problemov. Zdaj medijem in javnosti to

počasi postaja jasno, nerazumljivo pa je, da se raziskovanja teh spornih dejanj vodilni mediji takrat niso lotili. Postavlja se vprašanje, zakaj ravno zdaj. Ustvarja se vtis, da se ne sme ali si ne upajo preiskovati vodilne stranke.

Kako gledate na afere, povezane s SMC, kot so maketa drugega tira, nakup ograje na slovensko-hrvaški meji, sporni zneski za PR-agencije, nezakonito financiranje stranke?

Kot vodja poslanske skupine nepovezanih poslancev sem opozarjal, da ne potrebujemo ne zakona o drugem tiru ne družbe 2TDK ne makete, vendar takrat ni bilo nobenega učinka. Te afere so le vrh ledene gore, kazalnik pohlepne, koruptiv-

te v kompleksne birokratske postopke, na katerih se pasejo različni lobiji. Vsa moja opozarjanja so se potrdila, še več, položaj se tudi v tem trenutku pod novo vlado ne spreminja, kar me izredno skrbi. Če se vladajoči, ki imajo v rokah ves državni aparat, izgovarjajo na lobije, se zastavlja vprašanje, kdo sploh vlada v državi.

Zaradi preplačane makete se je že poslovil Jure Leben, ki je ob tem opozoril na lobije, ki jim je stopil na prste, npr. pri Petišovcih in drugih okoljskih projektih. Mu verjamete?

Vsi se spomnimo, da je moral Jure Leben oditi že kot državni sekretar v prejšnji vladi zaradi napačnega navajanja svoje izobrazbe. Lobiji pritiskajo na tiste, ki so na oblasti, od nosilcev oblasti pa je odvisno, ali jim podležejo. Če se je res izgovarjal na lobije, bi pričakoval, da bo jasno povedal, kdo in kako je nanj pritiskal. Na problem frackinga in hidroelektrarn na Muri smo v Dobri državi opozarjali že pred volitvami.

Premier Marjan Šarec je s težkim srcem sprejel njegov odstop. Je naiven?

Na to naj odgovori Marjan Šarec. Vsak predsednik vlade je odgovoren za ljudi, ki jih izbere.

Omenili ste, da se je moral Leben posloviti že na začetku prejšnje vlade zaradi napačnega navajanja svoje izobrazbe. Pozneje se je vrnil skozi velika vrata kot državni sekretar, odgovoren za drugi tir.

Seveda je vse to znano in za to je odgovoren tisti, ki ga je nastavljal tako v prejšnji kot sedanji vladi. Človeka ocenjujemo po njegovem znanju in njegovem doedanjem delu.

Kolikšna je odgovornost prejšnjega premierja Mira Cerarja? Se bo moral tudi on posloviti?

Glede politične odgovornosti se bo moral odločiti predsednik vlade. Vendar pa vsi poznamo razmerje sil v koaliciji in v parlamentu, tako da verjetno ne gre pričakovati nove demonstracije navidezno visoko postavljenih standardov. Virtualna meja se je postavila zelo nizko. Za sendvič se odstopi, za vse, kar je več, pa se izgovarjajo in čakajo na ugotavljanje kazenske odgovornosti.

Cerar je vstopil v politiko kot profesor etike. Zdi se, da si je v njej popolnoma umazal ime. Kdo mu ga je najbolj umazal?

To bi bilo dobro vprašati njega. Glede SMC sem vse povedal že ob izstopu, in zame je zadeva končana.

Hrvati so npr. iz kohezijskega sklada prejeli 357 milijonov evrov nepovratnih sredstev, kar je 85 odstotkov potrebnih sredstev za gradnjo mostu na Pelješac. Mi o takih odstotkih lahko le sanjamo.

Kolikšna pa je odgovornost nekdanjega glavnega tajnika Erika Kopača, ki se zdaj poteguje za veleposlanika pri zvezi Nato?

Nanj sem že takrat opozoril, da bi moral prevzeti kakšno funkcijo in se izkazati s svojim delom, bil pa je vseskozi nekje v ozadju. Ne vem, kaj je delal.

Pozneje je bil državni sekretar za varnost v kabinetu predsednika vlade Mira Cerarja. Takrat je glavno tajništvo prepustil Jožetu Artnaku, ki se je po volitvah poslovil. Je bil on Cerarjeva oziroma Kopačeva marioneta?

To so interne zadeve SMC.

Violeta Bulc je postala evropska komisarica predvsem po zaslugi Mira Cerarja, ki jo je kot predsednik vlade poslal v Bruselj. Zdaj je zavrnila njegovo ponudbo, da bi vodila njegovo evropsko listo. Kako to komentirate?

Sam sem že takrat opozoril, da smo izgubili prestižni položaj podpredsednika Evropske komisije in za državo izjemno pomemben resor energetike. Dobili smo okrnjen resor prometa, od katerega Slovenija ni imela posebnih koristi. Hrvati so npr. iz kohezijskega sklada prejeli 357 milijonov evrov nepovratnih sred-

Posebej je treba opozoriti na problem posrednega financiranja strank, kjer gre tudi za nematerialne koristi v obliki dostopa do medijskega prostora. Zato je treba razkriti financiranje oglaševalskih in drugih agencij preko podjetij v večinski državni lasti.

stev, kar je 85 odstotkov potrebnih sredstev za gradnjo mostu na Pelješac. Mi o takih odstotkih lahko le sanjamo. Glede na rezultate anket, ki komisarki kažejo izjemno veliko priljubljenost, je mogoče to indic, da si prihodnost išče drugje.

Ali kaj veste o spornem financiranju stranke SMC?

Ne, ker sem iz nje izstopil leta 2014.

Katere lobije ali skupine so ugrabile SMC? Kakšno vlogo imajo pri tem oglaševalske agencije?

To je vprašanje za tiste, ki so bili ali so na položajih. Skupine pritiska namreč skušajo vplivati na tiste, ki izvajajo oblastno funkcijo, da dosežejo svoje parcialne interese. Zato samo ljudje na oblasti lahko povedo, ali in kdo je nanje pritiskal in kako je vršil ta pritisk ter kaj je hotel doseči, pa naj bo to od sprememb zakonodaje do nastavitve svojih kadrov. Posebej je treba opozoriti na problem posrednega financiranja strank, kjer gre tudi za nematerialne koristi v obliki dostopa do medijskega prostora. Zato je treba razkriti financiranje oglaševalskih in drugih agencij preko podjetij v večinski državni lasti. Treba je raziskati, s katerimi podjetji so povezane in kakšen je finančni tok med njimi. To je naloga finančnih institucij in preiskovalnih novinarjev ter policije, če gre za kazniva dejanja.

Ste vi raziskovali te povezave?

Kot raziskovalec sem se ukvarjal tudi z raziskovanjem vpliva neformalnih mrež, tako doma kot v tujini. Izsledki raziskav ne samo pokažejo na problem, ampak so tudi pomoč pri odkrivanju in preiskovanju tovrstnih pojavov, tako preiskovalnim novinarjem kot organom pregona in finančnim institucijam. Bistveno je spremljati finančne tokove, kjer se na koncu razkrijejo tudi konkretna imena. Te škodljive prakse lahko presekajo samo tisti, ki so v izvršni veji oblasti, v opoziciji pa sem na to lahko le opozarjal.

Koliko vplivni so nekdanji politiki, kot so Milan Kučan, Gregor Golobič, Janez Zemljarič, Janez Kocijančič?

To je spet vprašanje za tiste, ki so na oblasti. Na Dobro državo pa ne vplivajo.

V gradbeništvu je čedalje večji akter Stojan Petrič, ki lastniško obvladuje časopisno hišo Delo. Je tudi vplivni

član Foruma 21. Ali je vpliven in močan zaradi politične naveze s Kučanom?

V **gradbeništvu** je znano že od časov gradnje avtocestnega križa, da so problemi javna naročila, ker potem prihaja do aneksov in podražitev. Zato je treba urediti sistem javnih naročil tako, da ne bo zlorab. Trenutno se največji posli pridobivajo ravno z javnimi naročili. Če se javna naročila pripravijo in izpeljejo strokovno, je izbran najboljši izvajalec. Sicer pa smo priča podražitvam, zamudam in slabo opravljenemu delu. Prav v **gradbeništvu** smo bili priča slabim praksam, ni pa bilo sistemskih ukrepov, ki bi kazali zmanjše za spremembo stanja.

Kako pa ocenjujete vlogo Stojana Petriča, ki izkorišča sistem javnega naročanja za izsiljevanje in s tem zavira gradnjo drugega karavanskega predora? Ali to počne tudi zaradi svoje politične zaslombe?

Zaviranje se lahko dogaja, če postopke vodijo nestrokovni ljudje, ki si ne upajo odločiti in prevzeti odgovornosti za svoje odločitve. Prav tako morajo opozoriti na pritiske in hkrati izrabiti vse notranje kontrole in postopke, da nanje ustrezno odgovorijo. Ob neusposobljenih kadrih pa je politična zaslomba lahko le prikladen izgovor.

Kako Alenka Bratušek vodi resor za infrastrukturo? Bo ona lahko ustavila lobije v **gradbeništvu**? Isti igralec kot pri Karavankah se pojavlja tudi pri drugem tiru.

Kot se spomnimo, je Alenka Bratušek

biografija

Dr. Bojan Dobovšek, profesor kriminologije, avtor več knjig o korupciji, gospodarski in finančni kriminaliteti doma in tujini, je bil eden od ustanovnih članov tedanje Stranke Mira Cerarja, sedanje SMC. Že takoj po volitvah leta 2014 pa je iz stranke SMC izstopil, ker je ocenil, da je stranka zašla za črtno poti koruptivne politike, in opozoril na kadrovanja in pritiske lobijev. S somišljeniki je najprej ustanovil civilno gibanje Zavod Dobra država, novembra 2017 pa stranko Dobra država, v okviru katere si prizadeva za razkrivanje finančnih tokov, drugačno, neblokovsko politiko, ki bo temelj sodobnega razvoja Slovenije.

v volilni kampanji nagovarjala upokojence. Sam pa sem že kot poslanec opozarjal, da ne potrebujemo zakona o drugem tiru, podjetja 2TDK in tudi ne makete, saj vse navedeno pomeni korupcijska tveganja.

Kako pa se bo ona spopadla z gradbenim lobijem? Do zdaj jo je najbolj motilo to, da naj bi drugi tir gradili skupaj z Madžari.

Za zdaj nisem zasledil nobenih aktivnosti glede ukinitve 2TDK, tako da korupcijska tveganja so, hkrati pa je ostal v veljavi zakon, ki odpira številne pravne dileme, kar lahko vpliva na začetek gradnje. Vidimo, da se kljub obljubam o začetku gradnje ta še ni začela.

Nazadnje je odstopil minister za zdravje Samo Fakin. Mislite, da so razlog njegove zdravstvene težave? V zdravstvu je precej interesnih skupin, ki se okoriščajo z denarjem davkoplačevalcev.

Že v prejšnji vladi je bilo zdravstvo glavni problem. Ta vlada si je kot eno od glavnih področij zastavila ureditev zdravstva. Doslej kakšnih sistemskih ukrepov ni bilo, tudi ni strategije, so se pa v zdravstvo vložila velika dodatna sredstva brez pravega učinka na čakalne vrste, kakovost storitev in položaj zaposlenih v zdravstvu. Tudi ta minister bi moral povedati, ali so na njegov odstop vplivali lobiji. O njegovem zdravstvenem stanju pa nočem špekulirati in mu želim vse dobro.

Za zdaj nisem zasledil nobenih aktivnosti za ukinitve 2TDK, tako da korupcijska tveganja so.

Šarec za novega ministra za zdravje predlaga Aleša Šabedra, ki ga je na čelo ljubljanskega kliničnega centra imenovala Cerarjeva vlada. Mu zaupate?

Predlagani minister je izbor predsednika vlade in on zanj odgovarja. Ob rezultatih UKC, katerega poslovanje je bilo večkrat problematizirano, se zastavi vprašanje, s čim si je zaslužil zaupanje predsednika vlade.

Kdo ima pod nadzorom Listo Marjana Šarca? Je Šarec marioneta Foruma 21 ali prosti strelec?

Tega seveda ne vem. Znano pa je, da imajo po svetu največji vpliv neformalne finančne mreže. Državne politike se vedno bolj gradijo zunaj državnih institucij v ozkih krogih finančnih in korporativnih elit.

Alli to velja tudi za Slovenijo?

Raziskava, ki sem jo kot raziskovalec že pred leti opravil v okviru norveškega raziskovalnega inštituta, je obstoj takšnih mrež potrdila in opozorila na nevarnost teh mrež za razvoj demokracije. Ker kakšnih sistemskih ukrepov za odpravo vpliva teh mrež ni bilo, lahko sklepamo, da še vedno obstajajo.

Kako si razlagate zadnje napade na Šarca, ki prihajajo iz kroga blizu Gregorja Golobiča?

Sam kakšnih napadov nisem zaznal. Lahko pa obstajajo pritiski raznih lobijev. Če so bili takšni pritiski, bo moral povedati tisti, ki ima oblast, saj se pritiska na ljudi, ki so na oblasti. Ne pritiska se na tiste, ki niso na oblasti, saj ti ne morejo odločati.

Koliko časa napovedujete vladi Marjana Šarca? Bo kljub šibki politični podpori in kadrovskim težavam zvozila mandat do konca ali bomo imeli predčasne volitve?

Odvisno od medijev. Za zdaj spremljamo zelo naklonjeno poročanje in vzdrževanje visokih ocen delovanja vlade.

Kaj je po vašem vzrok za tako visoko javno podporo Šarcu? Je Šarec res tako odločen in učinkovit ali pa je bil Cerar tako slab premier?

Izmerjena visoka javna podpora glede na prej povedano ni nujno odraz realnega

stanja. Če ocene držijo, pa očitno volivcem takšen način vladanja ustreza.

Čeprav je SDS na volitvah zmagala z veliko razliko, Janezu Janši ni uspelo sestaviti vlade. Vas je to presenetilo?

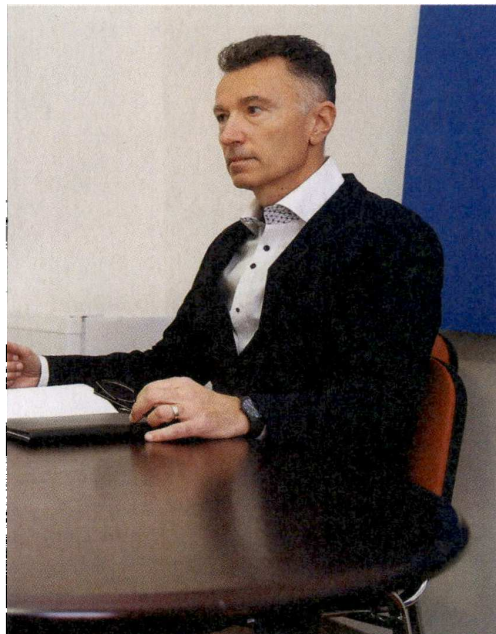
Pravzaprav ne, saj so na soočenjih morebitni koalicijski partnerji zatrjevali, da ne bodo šli z njim v koalicijo. Namesto da bi se v predvolilni kampanji pogovarjali o problemih Slovenije in o rešitvah, je bilo osrednje vprašanje, kdo s kom ne bi šel v koalicijo.

Zakaj mislite, da mediji niso pokazali na prave zgodbe, komu je bilo to v interesu?

Treba je pogledati lastniško strukturo medijev. Če so lastniki osebno, politično ali poslovno povezani s politiko na oblasti in podjetji v večinski državni lasti, jim ni v interesu, da se razkrijejo potencialno koruptivna dejanja. Zato se v Dobri državi zavzemamo za ureditev statusa novinarjev, saj je strokovno in nepristransko novinarstvo nujno za delovanje demokracije. Namesto resnega poročanja z upoštevanjem profesionalnih standardov vidimo nekaj kravala po volitvah, pred volitvami pa vse potihne, da volivci ne bi videli kakšne »nenadzorovane« opcije.

Ustanovili ste stranko Dobra država, ki se sicer ni prebila v DZ, dobila pa je nekaj podpore. Teme, ki jih odpira, so očitno precej nepopularne, mediji vas nekako ne prepoznajo.

Ob rezultatih UKC, katerega poslovanje je bilo večkrat problematizirano, se zastavi vprašanje, s čim si je Šabeder zaslužil zaupanje predsednika vlade.

Nasprotno, teme so vitalnega pomena za državo, tako da so za nepojavljanje v medijih očitno drugi razlogi. Opozoril sem že na lastništvo medijev. V Dobri državi smo se zbrali posamezniki, ki želimo obrniti slovensko politiko v optimistično smer, proč od dosedanjih praks. Želimo delati v dobro ljudi, in ne peščice posvečenih. Takšno novo politiko pa lahko vodijo samo ljudje, ki so poslovno in strokovno nepristranski. Obstoječe elite se zavedajo dejstva, da bi ob morebitnem prihodu na oblast začeli spreminjati dosedanje prakse.

Če bi Dobra država prišla v parlament, bi Janšo podprli?

V Dobri državi se zavedamo, da spremembe, napredek in preboj lahko dosežejo samo ljudje z znanjem, zato bi podprli tistega, ki bi nas prepričal z ekipo. Prazen populizem ne pelje nikamor.

Po zadnji javnomnenjski anketi ste se uvrstili pred SMC. Ste ob tem dobili zadoščenje?

Niti ne, padec SMC je bil pričakovan. Očitno je, da se Dobra država vse bolj uveljavlja v našem političnem prostoru. Na državnozborskih volitvah smo preseгли prag, ki je potreben za državno financiranje, na lokalnih volitvah smo dobili svetnike v nekaj občinah, zdaj pa se pripravljamo na evropske volitve. Imamo kandidata z dovolj znanja in izkušnja mi s tega področja. Želimo pa si, da bi več ljudi prepoznalo pomembnost našega prizadevanja za kakovostno življenje vseh generacij, za varnost države in odpravo korupcije, zaradi katere po nekaterih ocenah vsako leto izgubimo več kot tri milijarde.

Vam je žal, da se na volitvah niste povezali v skupno listo s kakšno drugo stranko, saj bi tako imeli več možnosti za vstop v parlament? Znano je, da ste skupaj z NSI ustvarjali Tretji steber.

O ustvarjanju tretjega stebra ne moremo govoriti, saj smo imeli o tej temi le en informativni sestanek. Na volitvah skupne liste niso prinesle uspeha, celotna kampanja na zadnjih državnozborskih volitvah pa je temeljila na izključevanju. Mi smo imeli dober program in ekipo, vendar nismo dobili medijskega prostora za predstavitev. Vztrajamo na svoji poti in upamo, da bomo prepričali vedno več ljudi.

Tudi na evropske volitve greste samostojno. Glede na to, da gredo tako rekoč vse stranke samostojno na volitve, bo gneča precejšnja. Zakaj menite, da imate možnosti?

Naš moto je Evropo Evropejcem, saj smo proti privilegiranim birokratom v odtujenih evropskih institucijah in za Slovenijo v prvi ligi evropskih držav, kamor po našem prepričanju tudi spada. Nosilec liste Dobra država je Peter Golob, diplomirani pravnik in dolgoletni diplomat. Je vztrajen in brez dlake na jeziku. Zaradi njegovega odločnega razkrivanja nezakonitosti v javni upravi in upiranja političnim elitam sta ga levi in desni politični »establišment«
že večkrat poskušala utišati, a se je vsakokrat uspešno uprl in kot žvižgač opozoril na nepravilnosti. Govori več tujih jezikov. Ima izkušnje, znanje, predvsem pa pogum in pozna pasti spolitizirane birokracije. Je poročen, oče petih otrok ter ljubitelj adrenalinskih športov.

Zakaj pa vas ni na evropski listi? Ali nimate več ambicij v politiki?

Bilo bi precej nenavadno, če bi kot predsednik stranke kandidiral za evropskega poslanca. Preveč dela je doma. V Dobri državi imamo ljudi, ki bi znali zastopati interese Slovenije, da bi končno prišla v prvo ligo evropskih držav. Če neko-

Državne politike se vedno bolj gradijo zunaj državnih institucij v ozkih krogih finančnih in korporativnih elit.

ga pošljemo v Bruselj, pričakujemo, da je tam, ne pa doma. Pogosto se sprašujem, kako to, da so evropski poslanci vseskozi na razpolago novinarjem v Sloveniji ter delajo kampanjo za stranko in zase. Kaj počnejo tam, če so večino svojega časa v Sloveniji? Sam sem vedno odgovorno in vestno opravljal svoje delo, zato kot evropski poslanec ne bi mogel voditi stranke iz Bruslja.

Kakšne pa so vaše politične ambicije?

Moje ambicije so v okviru Dobre države. V politiko sem šel zato, da se preseka koruptivne prakse, ki hromijo razvoj države. V stroki sem namreč lahko le opozarjal, spremembe pa je mogoče doseči samo v izvršni veji oblasti. Ravno zato je izbira kadrov za te položaje ključna. Stranka Dobra država se zavzema za kvalitetno življenje vseh generacij, varnost na vseh področjih in odpravo sistemske korupcije. ■

Jože Mlakar: Podnebna stavka – o čem že?

Avtor: **Jože Mlakar** - 17. marca 2019

Te dni smo bili deležni velikega navdušenja ob podnebni stavki mladih, ki je hkrati potekala v večjih in manjših mestih po Evropi. Tako velika zborovanja ne morejo nastati spontano. Za kaj takega je potreben močan logistični aparat z veliko denarja. Kdo so ti ljudje, ki so otrokom položili v usta puhle parole o podnebni pravičnosti in jih s tem zlorabili za svoje ideološke in materialne cilje?

V šolah, ki so otroke s tako vnemo poslali na ulice in trge, bi morali šolarje o okoljskih problemih poučevati zelo premišljeno. Opreti se je treba na avtentična strokovna poročila in študije, ki mnogo »naravovarstvenih« mnenj, teorij in trditev ne podpirajo. Prav na tem področju je veliko zavajanja, pretiravanja in celo poneverb.

Primer Al Gore nas opozarja na previdnost pri ocenjevanju okoljskih problemov

Leta 2007 je nekdanji ameriški podpredsednik Al Gore izdal knjigo *Neprijetna resnica*. V njej je izpostavil problem segrevanja ozračja zaradi tople grede, ki jo povzročajo izpusti CO₂ in drugih plinov. Za dokumentarni film na to temo je Gore prejel Oskarja in potem še Nobelovo nagrado. Kasneje je bilo v tej knjigi odkritih veliko poneverb in napačnih podatkov. Ta in drugi primeri nas opozarjajo na previdnost pri ocenjevanju okoljskih problemov.

V vsesplošni okoljevarstveni kampanji nas prepričujejo, kako smo vsi krivi za izpuste CO₂, za toplo gredo in klimatske spremembe. Menda zato, ker se vozimo v avtomobilih in včasih tudi v letalih. Ker kurimo s kurilnim oljem ali drvmi. Tudi uboge in krotke krave nosijo del krivde za globalne podnebne spremembe. Od kot tolikšna »ekološka« gostobesednost, da se razmišljajočim ljudem zdi vse skupaj sumljivo? Čisti in skoraj neomejeni vir energije so nuklearne elektrarne, ki pa so jih povsod po svetu očrnilo kot najbolj nevarne naprave. Zato ne gre brez nafte in premoga. Tako opevani alternativni viri so izhod v slepo ulico in tolažba za naivne.

Lep primer so vetrne elektrarne. Zmotno je mnenje, da so te naprave ekološko čiste. Na pridobljeno kilovatno uro energije so najdražje in zanje porabimo največ cementa, ki je za okolje in zdravje ljudi zelo obremenjujoče. Od vsake vetrnice posebej je potrebno položiti električne kable, ki jih ni mogoče izdelati brez izpustov nevarnih snovi. S prenatrjenim zaprtjem jedrskih elektrarn v Nemčiji, se je elektrika znatno podražila, med drugim tudi zaradi izgub energije pri prenosu od vetrnic do potrošnikov. In kdo bo te visoke betonske kolose odstranjeval, ko jim poteče obratovalna doba 25 do 30 let? In navsezadnje, ali si kdo upa trditi, da prispevajo k estetskemu videzu pokrajine?

Ohranjanje gozdov in pogozdovanje pomemben ukrep za regulacijo CO₂

Drugi alternativni viri so komaj omembe vredni. Sončne elektrarne so primerne le za manjše porabnike in so v naših podnebnih razmerah nezanesljiv dobavitelj energije. Večje količine energije iz hidroelektrarn si lahko privoščijo samo države z zelo vodnatimi rekami, npr. Norveška. Zelo hvaljeno bio gorivo, kot sta bioplin in biodizel, pridobljena iz gojenih kulturnih rastlin ter iz rastlinskih in živalskih odpadkov, je primerno le v manjšem obsegu, ob tem pa ni ekološko neoporečno. Tega goriva tudi ni smotno pridobivati, saj se s tem zmanjšujemo kmetijske površine za pridelavo hrane.

Vneto prikimavanje javnih občil in mnenjskih voditeljev teoriji o segrevanju planeta zaradi izpustov CO₂, nima enotne podpore med strokovnjaki. Zdi se, da se odpor proti kampanji v zvezi s CO₂ krepi. Resen argument za zavračanje teorije je zelo majhen delež tega plina v zraku. Njegova koncentracija v ozračju je 0,03 do 0,04%. Krajevno in časovno lahko koncentracija niha in doseže celo 1%. Občasne spremembe so odvisne od sproščanja ogljikovega dioksida pri dihanju, gnitju in industrijskih izpustih ter od ponora v oceanih in pri fotosintezi. Gozdovi v času vegetacije prav pogoltno "požirajo" ogljikov dioksid. Zato je pomemben ukrep za regulacijo tega plina ohranjanje gozdov in pogozdovanje. To je mogoče celo v puščavah. Prvi poskusi so obetavni.

Trenutna koncentracija ogljikovega dioksida je za zelene rastline omejujoči faktor rasti. Optimalna koncentracija za uspevanje rastlin naj bi bila vsaj 3 do 4 krat višja. Pri tem se pridelek kulturnih rastlin znatno poveča – pri pšenici in krompirju skoraj za 50 %, ob tem pa rastline potrebujejo tudi manj vode. Po mnenju mnogih manj glasnih strokovnjakov dviga globalne zemeljske temperature ne moremo brez pridržkov pripisati vplivu tople grede, temveč naj bi bile verjetnejši vzrok spremembe na Soncu, pa tudi v zemeljski skorji pod dnem oceanov.

Uskladiščene jedrske bomb velika nevarnost za planet in življenje na njem

Čeprav morda ogljikov dioksid ni glavni krivec za segrevanje planeta, je potrebno uporabo fosilnih virov, nafte, plina in premoga nujno omejiti. Njihovo izgorevanje povzroča večanje koncentracije žveplovega in dušikovega dioksida in raznih delcev, ki so zdravju škodljivi. Po nekaterih ocenah zaradi tega po vsem svetu letno (prezgodaj) umre okoli 100 milijonov ljudi. Splošno osovražene nuklearne elektrarne so do sedaj povzročile smrt zanemarljivega števila ljudi. Pozabljamo, da neprimerno večjo nevarnost za planet in življenje na njem predstavljajo uskladiščene jedrske bombe. Proti podnebnim spremembam se lahko vsaj delno zavarujemo, veliko težje pa proti človeški lahkomišelnosti, neumnosti in sovražnosti. Tudi naš odnos do ogljikovega dioksida mora biti bolj spoštljiv. Če ima res toplogredni vpliv, lahko večja koncentracija omili hude posledice zaradi morebitne nenadne ohladitve ali celo nove ledene dobe.

Skoraj gotovo se v prihodnosti ne bo mogoče izogniti **graditvi** jedrskih elektrarn, seveda bolj učinkovitih in varnih. Zaradi splošnega in organiziranega odpora je zastal razvoj na tem področju in je zato izpadla že tretja generacija mnogo bolj naprednih in varnih nukleark. V Sloveniji smo se, ker smo vedno v prvih bojnih vrstah »naprednih« ekoloških gibanj, odrekli gradnji čiste in varne nuklearke 2. Namesto nje smo zgradili TEŠ 6, ki nemoteno puha v zrak CO₂, proti kateremu imamo toliko odpora.

Konec sveta od nekdanj priljubljena tema, mi pa smo še vedno tukaj

Moramo pa ob koncu izreči še nekaj besed o množični udeležbi mladih na omenjenih shodih. Ni mogoče dvomiti, da so njihovi nameni in besede iskreni. Vprašanje pa je, kako se bo to okoljsko gibanje razvijalo v prihodnje. Možna sta dva odgovora. Če bo kmalu ugasnilo, se bodo mladi vsak zase obrnili v prihodnost. Nekateri bodo zadovoljni z zlato sredino, drugi se bodo podali na karierno pot v politiko ali v poslovni svet z veliko denarja, manjšina pa bo končala pri dnu. Če pa je namen skritih pobudnikov protestov nadaljevanje gibanja, se bo to radikaliziralo. Kot že tolikokrat v zgodovini se bodo stališča skoncentrirala na nekaj poenostavljenih parol, ki bodo tlakovala pot v okoljski in politični ekstremizem. Srednja in nenevarna pot je sredinska, kakršno smo nakazali zgoraj.

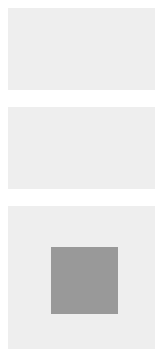
Ne glede na različna mnenja, teorije in ideologije pa moramo za naše okolje vsi odgovorno, skrbno in strokovno ravnati. Pretiran pesimizem je odveč. Mnogo ljudi se iskreno trudi za lepši svet. Niso redki, ki na sprehodih pobirajo odvržene pločevinke, varčujejo s plastičnimi vrečkami in jih nadomeščajo z neškodljivimi torbami in košarami. Skrbno ločujejo odpadke po navodilih komunalnih služb, ozaveščajo svoje otroke, sosede in druge ljudi. Vgrajujejo grelne naprave brez škodljivih izpustov in podobno. Napredek na tem področju je velik in viden. Seveda pa je proces ozaveščanja in spreobračanja množice ljudi počasen in postopen. Ne bojmo se! Konec sveta je zaradi različnih pregreh že od nekdanj priljubljena tema različnih kultur in civilizacij. Pa smo še vedno tukaj.

Franci Kepa: Nova **gradbena zakonodaja** z nerazumnimi zahtevami tudi na področju gradnje rastlinjakov

nedelja, 17. 03. 2019

DELI NA:

Rastlinjake, večje od 150 kvadratnih metrov, naj se ponovno uvrsti med nezahtevne objekte, ali da med izjeme, za katere se komunalni prispevek ne obračunava, uvrsti tudi rastlinjake.

Poslanec SDS Franci Kepa je na ministra za okolje in prostor v odstopu Jureta Lebna naslovil pisno poslansko pobudo v zvezi z **graditvijo** rastlinjakov.

Celotno poslansko pobudo objavljamo v nadaljevanju.

Spoštovani,

številni slovenski kmetje opozarjajo na negativne posledice spremembe **gradbene zakonodaje**, ko gre za vprašanje **graditve** rastlinjakov.

Marca 2013 je Ministrstvo za infrastrukturo in prostor izdalo Uredbo o razvrščanju objektov glede na zahtevnost gradnje, katere glavni namen je bila enostavnejša, hitrejša in cenejša pot do izvedbe gradbene investicije ob upoštevanju gradbenotehničnih predpisov. V več primerih kot do tedaj je bilo mogoče investicije izvesti hitreje in ceneje, vendar še vedno upošteva okoljske in ostale omejitve.

V konkretnem primeru **graditve** rastlinjakov je bil tak objekt razvrščen med enostavne ali nezahtevne objekte, kar je pomenilo, da za njegovo izgradnjo ni bilo potrebno gradbeno dovoljenje oz. je bilo mogoče pridobiti gradbeno dovoljenje brez projektne dokumentacije.

V skladu z novo **gradbeno zakonodajo** iz leta 2018 pa potrebujejo kmetje za postavitve rastlinjakov, večjih od 150 kvadratnih metrov, projektno dokumentacijo in vsa potrebna soglasja, plačati pa morajo tudi komunalni prispevek. Mediji navajajo primer, ko bi kmet za 650 kvadratnih metrov velik rastlinjak moral odšteti 3.000 evrov za projektno dokumentacijo in 7.500 evrov za komunalni prispevek. Seveda se višina komunalnega prispevka po Sloveniji razlikuje, saj njegovo višino določajo občine same.

Ministrstvo sicer pojasnjuje, da se rastlinjak, kupljen na trgu kot izdelek s certifikatom, ne glede na površino šteje za nezahteven objekt, torej se ga postavi z malim gradbenim dovoljenjem. Toda pravo vprašanje je, koliko slovenskih kmetovalcev si strošek izdelka s certifikatom lahko privošči.

Gojenje zelenjave, jagodičja ipd. ni visoko donosna dejavnost, zato je lahko strošek komunalnega prispevka tisti izdatek, ki kmetovalca pahne čez rob in mu onemogoči nadaljevanje izvajanja dejavnosti. Sloveniji mora biti v interesu čim višja stopnja samooskrbe in lokalno pridelane hrane. Z birokratskimi ovirami in dodatnimi stroški pa se dodatno prispeva k opuščanju kmetovanja in zapuščanju podeželja. Rastlinjaki tudi močno zmanjšujejo izpostavljenost kmeta podnebnim nevšečnostim in znižujejo zahteve za odškodnine in subvencije, zato bi morala država takšen način kmetovanja spodbujati.

Spoštovani, v zvezi z navedenim naslavljam pobudo, da ministrstvo rastlinjake, večje od 150 kvadratnih metrov, ponovno uvrsti med nezahtevne objekte, ali da med izjeme, za katere se komunalni prispevek ne obračunava, uvrsti tudi rastlinjake.